

VOZES DO NORTE DE MOÇAMBIQUE

GUARDIÃO DA DEMOCRACIA | www.cddmoz.org

Jumapili, Machi 27, 2022 | Mwaka 01, nambari 4 | Mkurugenzi: Prof. Adriano Nuvunga | Swahili

Mpango wa Ujenzi mpya wa Cabo Delgado unapuuza jukumu la muundo wa mashirika ya kiraia katika kukabiliana na mzozo katika jimbo hilo.

REPÚBLICA DE MOÇAMBIQUE

PLANO DE RECONSTRUÇÃO DE CABO DELGADO DAS ZONAS AFECTADAS PELO TERRORISMO (2021-2024) PRCD

Maputo, Setembro 2021

Hati iliyoidhinishwa mnamo Septemba 2021 inaweka mashirika ya kiraia kama mgeni rahisi katika mchakato wa ujenzi wa Cabo Delgado.

- Mnamo Machi 23, 2022, mashirika ya kiraia huko Cabo Delgado yalikutana na Serikali ya Mkoa, Sekretarieti ya Jimbo na Shirika la Maendeleo Jumuishi la Kaskazini (ADIN) kujadili Mpango wa Ujenzi Mpya wa Cabo Delgado (PRCD). Huu ni utaratibu ulioidhinishwa na Baraza la Mawaziri mnamo tarehe 21 Septemba 2021 ili kukabiliana na majanga ya kibinadamu na uharibifu wa miundombinu katika muktadha wa itikadi kali kali ambayo imeathiri jimbo la Cabo Delgado tangu Oktoba 2017.

Kwa hiyo, usuli wa mkutano huo ulikuwa ni mjadala wa changamoto na fursa katika utekelezaji wa mpango na michango ya asasi za kiraia ndani.

Kwa kawaida, katika mazingira mengine, ujenzi upya baada ya vita una uwezo wa kusimamiwa na mashirika ya kimataifa, lakini mbinu za hivi majuzi zinaonyesha kuwa mchakato mzuri na endelevu unaamuliwa kwa kiasi kikubwa na dhamira na uwezo wa wakazi wa eneo hilo, ikiwa ni pamoja na serikali na jamii.

Hakika, maandiko juu ya ujenzi upya baada ya migogoro yanaonyesha kuwa mchakato huo unajumuisha, pamoja na mambo mengine: Marejesho ya usalama wa ndani, ikiwa ni pamoja

na kuwajumuisha tena watu waliohamishwa; Kujenga uwezo wa utawala; Ujenzi wa miundombinu kama vile nyumba, shule, masoko, hospitali, barabara na madaraja; Marejesho ya usambazaji wa maji na umeme; Marekebicho ya uchumi na uundaji wa mazingira yanayofaa kwa uzalishaji wa vyanzo vipya vya mapato na ukuaji wa uchumi; Dhamana ya ustawi wa jamii.

Kwa madhumuni haya, Serikali ya Msumbiji iliunda Wakala wa Maendeleo Jumuishi wa Kaskazini (ADIN), kupitia Agizo Nambari 9/2020, la tarehe 18 Machi ya kukuza maelewano zaidi ya kijamii katika majimbo ya Niassa, Cabo Delgado na Nampula. ADIN ina ofisi yake katika mji wa Pemba, na mamlaka yake ya utawala na fedha

ilikasimiwa, kupitia Agizo namba 54/2020, la tarehe 13 Julai, kwa Waziri anayesimamia eneo la Maendeleo Vijijini na kwa Waziri anayesimamia eneo la Fedha, kwa mtiririko huo.

Mwanzo, utaratibu huu ulijidhihirisha kama shwari, kwa vile hauna mamlaka ya ugatuzi na hakuna nafasi ya kutekeleza shughuli kuu za kujenga upya miundomsingi iliyoharibiwa na mzozo wa Cabo Delgado. Hivi ndivyo, kwa lengo la kuweka kati rasilimali za ujenzi, Mpango wa Ujenzi wa Cabo Delgado (PRCD) ulivyofiki-riwa na serikali kuu, uliotengewa takriban Dola za Kimarekani milioni 300, ambao unarejesha usimamizi wa ujenzi huo kwa serikali kuu, haswa kwa Wizara ya Kilimo na Maendeleo Vijijini ambayo inadhibiti mchakato huo kupitia Mfuko wa Taifa wa Maendeleo Endelevu (FNDS).

Hata hivyo, pamoja na kwamba ujenzi upya ni mchakato wa mambo mengi na unaohitaji ushirikishwaji wa watendaji wote wa utawala husika, Mpango huu kwa makusudi unaziondoa asasi za kiraia katika utekelezaji na ufuatiliaji wa hatua zilizopangwa, zikitajwa tu kama wageni wanaowezekana, kulingana na utashi wa wahu-sika ambao kuratibu utekelezaji katika ngazi ya mkoa, kwa uthibitisho kwamba ni jukwaa ambalo masuala nyeti yanashughulikiwa.

Itakuwa muhimu kukumbuka kwamba wakati wa kuzungumza juu ya ujenzi upya baada ya vita, hasa katika mazingira ya Afrika, hasa katika Msumbiji na Cabo Delgado hasa, ni muhimu kurejea tarehe 6 na 07 Februari 2006, tarehe ambazo Wataalam Migogoro ya Kujenga Upya na Maendeleo baada ya Vita ilikutana mjini Addis Ababa, Ethiopia, na kutoa ripoti kwamba, miongoni mwa vipengele mbalimbali vya muundo na mpangilio wa sera ya ujenzi na maendeleo ya baada ya vita, inaangazia nukta 5, nukta h), ambayo. alisema pendekezo lifuatalo:

“Kunapaswa kuwa (hii katika sera na/au taratibu za ujenzi baada ya migogoro) ufafanuzi wa majukumu na wajibu wa wahu-sika wote - ikiwa ni pamoja na mashirika ya kiraia, serikali na washirika wa kimataifa - katika ngazi zote (iwe za mitaa, kitaifa, kikanda, bara. au kimataifa) kwa madhumuni ya uratibu, uwajibikaji na ufuatiliaji wa maendeleo katika kutekeleza sera hiyo”.

Kwa hiyo, wakati wa kuzungumza juu ya Mpango wa Ujenzi wa Cabo Delgado, vipimo hivi vitatu lazima iwe katikati ya mwanzo na utekelezaji wake: kwanza, uratibu; pili, suala la uwajibikaji;

na hatimaye suala la ufuatiliaji au ufuatiliaji wa maendeleo. Na hii lazima ifanywe na mhusika asiye wa serikali ili kuhakikisha kuwa mchakato huo una uwazi mkubwa iwezekanavyo.

Katika uratibu, kwa mfano, mashirika ya kiraia yanapaswa kutumika kama utaratibu unaosaidia kutambua mahitaji ambayo yanafaa kutumika kama msingi wa kufafanua mikakati ya kuingilia kati katika ujenzi mpya wa Cabo Delgado. Zaidi ya kutumika kama chombo cha kutambua mahitaji haya, asasi za kiraia lazima ziunde taratibu zake zenyewe na zifafanuliwe kwa kuzingatia malengo ya mpango wa ujenzi, kama njia ya kuwasilisha programu na miradi inayolenga kutoa njia mbadala kwa wananchi, hasa kwa programu ambazo kwa kuzingatia mshikamano wa kijamii (unaoonekana hapa kama kiwango cha uaminifu ambacho wananchi huweka kati yao na kati yao na Serikali), ambayo inalenga elimu ya uraia na kiuchumi kwa vijana na wanawake ili kushiriki kikamilifu katika mchakato huu.

Mfano mashuhuri ni Mpango wa Utekelezaji wa Asasi za Kiraia kwa Uwiano wa Kijamii Kaskazini mwa Msumbiji unaotekelezwa na Kituo cha Demokrasia na Maendeleo (CDD), kwa pamoja na Wakfu wa MASC na Taasisi ya Mafunzo ya Kijamii na Kiuchumi (IESE), kwa ufadhili wa ushirikiano wa Uswizi.

Kwa upande wa CDD, programu inalenga kutoa mafunzo kwa vijana katika uongozi, uraia, ujasiriamali na ujuzi wa karne ya 21, na kujenga mahitaji ya uwazi katika utekelezaji wa sera, miradi na mipango kama vile PRCD, na kutoa nafasi kwa ajili ya maendeleo ya ujuzi. zinazowawezesha kujipatia kipato. Wakati huo huo, mpango huo unapendelea mafunzo kwa serikali za mitaa, ikiwa ni pamoja na Mabaraza ya Mikoa na Manispaa, kwa lengo la kuweka mazingira ya amani na maelewano. Wazo ni kutoa mafunzo kwa wahu-sika katika pande zote za mahitaji na ugavi ili kuweza kujibu madai ya wananchi.

Kuhusu suala la uwajibikaji, asasi za kiraia zina fursa ya kuunda utaratibu wa kutoa taarifa na kuwajibisha kwa hitilafu zinazoweza kuwa nazo Mpango katika utekelezaji wake. Utaratibu huu unaambatana na ufuatiliaji wa hatua zilizotabiriwa katika Mpango - ambapo fursa ingeundwa kwa ajili ya kuunda mpango wa ufuatiliaji wa shughuli na kiwango cha utekelezaji, kudhibiti viashiria vilivyotarajiwa.

Kwa bahati mbaya, changamoto kuu ya kwan-

za ambayo mashirika ya kiraia yatakabiliana nayo ni ile ya kutoweka wazi wajibu na wajibu wao katika mpango huu, ambayo mara moja inatoa tahadhari kwa ukosefu huu wa uwazi wa kupokea ushirikiano wa mashirika ya kiraia.

Hii ni kwa sababu, katika utekelezaji wa Mpango huo, mashirika ya kiraia yanaalikwa tu kwenye Jukwaa la Uratibu wa Utekelezaji, bila kuwa na jukumu muhimu katika mchakato wa uendeshaaji. Jambo hili linatuleta kwenye pili, ambalo ni suala la uwajibikaji. Kutokana na jukumu hili la wageni waalikwa kwenye Jukwaa la Uratibu wa Utekelezaji, hakuna uhakika kwamba asasi za kiraia zitaweza kupata taarifa muhimu kukemea kasoro zinazoweza kujitokeza katika mchakato wa utekelezaji.

Iwapo mashirika ya kiraia hayaratibii kikamilifu utekelezaji wa Mpango huo, hayana nafasi

kubwa ya kutekeleza mchakato wa uwajibikaji na, kwa kuzingatia kwamba maeneo makuu ya mpango huo katika ngazi ya mkoa (INGD na ADIN) yana jukumu la ufuatiliaji. inaonekana wazi kwamba mashirika ya kiraia yatakabiliwa na changamoto kubwa.

Kwa hivyo, CDD inaelewa kuwa changamoto zinaweza kupunguzwa ikiwa: (1) Mashirika ya kiraia yanafanya kazi katika mtandao katika mchakato wa ufuatiliaji wa Mpango, kupitia taratibu zinazofanana na zile zilizotarajiwa, zinazodai uwazi na uwajibikaji; (2) Taasisi zinazotekeleza majukumu katika ngazi ya mtaa zina usikivu wa kushirikisha asasi za kiraia ili kuwasilisha michango yao katika uboreshaji wa Mpango wenyewe, kwa kuwa hatua zao ni muhimu katika muktadha unaokusudiwa kuwa ushirikishwaji na usawa. -ushiriki wa watendaji wote.

TAARIFA ZA UHARIRI:

Mali: CDD – Centro para Democracia e Desenvolvimento
Mkurugenzi: Prof. Adriano Nuvunga
Mratibu wa Programu: Prof. Domingos do Rosário
Naibu Mratibu wa Mpango: Américo Maluana
Mchapishaji: Emídio Beula
Mwandishi: Abdul Gafur M. Tavares
Timu ya ufundi: Emídio Beúla; Leonel Sapite (Nampula); Abdul Gafur Monteiro Tavares (Cabo Delgado); Evaristo Lucas (Niassa)
Muundo: CDD

Anwani:
Rua Dar-Es-Salaam Nº 279, Bairro da Sommerschild, Cidade de Maputo.
Telefone: +258 21 085 797

 CDD_moz
E-mail: info@cddmoz.org
Website: <http://www.cddmoz.org>

Washirika:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Embaixada da Suíça em Moçambique